

2018-YIL – FAOL TADBIRKORLIK, INNOVATSION G'oyalar
VA TEXNOLOGIYALARNI QO'LLAB-QUVVATLASH YILI

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N:2 (67167)
2018-yil 8-yanvar

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiga boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN – 2010-6092

14-YANVAR – VATAN HIMOYACHILARI KUNI

GULXONA O'ZBEKİSTON!

Boshimda nurli osmon,
Menman Vatanga posbon!
Duolaring ijobat
Bo'lsin, aziz Onajon!

Ey, ona O'zbekiston,
Gulxona O'zbekiston!
Kezdim quchoqlaringda,
Mardona O'zbekiston!

**Hech kimga hech qachon bo'lmagay qaram,
Ona yurt qoshida tiz cho'kkon o'g'lon.
Eng ulug' qasam bu - onaga qasam,
Eng buyuk qasam bu - yurtga begumon!**

Iqbol MIRZO

AKAM – VATAN HIMOYACHISI

*Har safar oynayi jahon orqali libosi o'ziga
yarashib turgan mard va jasur harbiylarni
ko'rganimda, yurtimiz tinch, hayotimiz
osudaligiga, shunday obod va ozod yurt qizi
ekanligimga ming bora shukur qilaman.*

Yaqinda akam harbiy xizmatdan qaytdi. Oilamiz davrasida ularni quvch bilan kutib oldik. Oyimning aytishicha, tog'ammni harbiy xizmatga jo'natishayotganida, buvim bilan bobom vokzalda uch kun qolib ketgan, buning ustiga farzandini uzoq mamlakatga jo'natayotgan buvim poyezdning ortidan ancha joygacha yugurib borgan ekan. O'sha paytlarda o'zbek o'g'lolnari uzoq o'lkalarda, buning ustiga 2-3 yil muddatga harbiy xizmatga safarbar qilingan ekan. Akam esa Chirchiq shahrida xizmat qildi. Buvijonim hozirgi dorilamon kunlarga ko'z tegmasin, deya qayta-qayta duo qiladilar. Akamning ona Vatanimizga, Prezidentimizga sidqidildan xizmat qilishga qasamyod qilganlarini eshitib, to'g'risi, ko'zlarimga yosh qalqdi. Ayniqsa, harbiy garnizon tomonidan berilgan tashakkurnomani ko'rib, akam ham Vatanimizning mard o'g'lolnari safida ekanidan ko'ksim faxr-u iftixorga to'ldi.

*Odina SAHOBIDDIN qizi,
Toshkent matbaa-noshirlik kasb-hunar kollegining
2-bosqich o'quvchisi*

H. HAMDULLAYEV o'garishchi

Bo'lajak yurt posboni-yu sardori bo'lgan o'g'lolnarning marralari baland, so'zları bitta, amallari esa puxta bo'lmog'i lozim. Qani aytinq-chi, sizning asosiy vazifangiz – bilim olib, hunar egallamoqning qanchalik uddasidan chiqmoqdasiz? Baholaringiz besh, sportdagi natijalaringiz ham a'lomi? «Albatta», deysizmi, barakalla!

Singlimga ham doim meni namuna qilib ko'rsatishlarini yaxshi bilaman. Kelajakda kimiyoqar bo'lismi aytganimda, dadam buning uchun avvalo, har tomonlama bilimli bo'lmog'im kerakligini uqtiradilar. Sakkiz yil mobaynida faqat a'lo bahoga o'qidim. Hozir ta'til bo'lishiga qaramay, fan olimpiadalariga tayyorlanmoqdaman. Qolaversa, ikki yildan buyon tumanimizdagi sport kompleksidagi tennis mashg'ulotlariga qatnayman. Bo'sh vaqtimda eski o'yinchoqlarning motorlari va turli qismlaridan yangi mashinalar yasayman.

Xullas, o'g'il bolachasiga gapni qisqa qilaylik-da, bundan buyog'iga barcha ishlaringiz besh bo'lishiga kelishib olaylik. Va'dangizni ustidan, albatta, chiqasiz, degan umiddamiz. Axir «Yigit so'zidan, arslon izidan qaytmaydi», deydilar.

Sayyora
QODIROVA

Ammo orangizda biroz o'ylanib: «Ha, endi o'g'il bola o'rta baholarga o'qisa ham bo'ladi-da», deyayotganlar ham topiladi. Ana shunday tengdoshlarinigiza o'rtamiyonalik yigit kishiga aslo yarashmasligini eslatib qo'yamoqchimiz. Axir shuning uchun xalqimizda «Mana bu o'g'il bolacha ish bo'libdi. O'g'il bolaning gapi bitta bo'ladi», degan gaplar bor.

**Hamidullo MUHAMMADJONOV,
poytaxtimizning Yashnobod tumanidagi
149-umumta'lim maktabining 8-«B»
sinf o'quvchisi:**

– 1-sinfligmdanoq ota-onam faqat a'lo baholarga o'qishimni tayinlar edi.

«CHEKMAYSANMI, «BOTANIK»?..

Kolle-
**jimizda har shanba tozalik va
obodonlashtirish kuni. Biz guruhimiz bilan o'quv
binosi orqasidagi katta maydonni tartibga keltiramiz.**

Har safar bu hududni tozalaganimizda, bir uyum tamaki mahsulotlarining qoldiqlarini yig'ishtirib olamiz. Shunda meni bir savol o'ylantiradi: «Bu tamaki mahsulotlarini kim chekkan bo'lishi mumkin?»

O'quvvchilarimi yoki...

Guruhdoshlarim orasida «botanik» nomi juda mashhur. Shu so'z aytilishi bilan guruhda kulgi ko'tariladi. Yaqindabu so'zning bilan chaqirishar ekan. U juda harakatchan, qobilayatlari, fe'lli og'ir-bosiq, kamgap yigit.

Uni kursdosh do'stlarimiz sigaret chekmaganligi, aqlli, odobli bo'lgani uchun shu nom bilan chaqirishar

bilamiz. Yoshlik davrini surgan yaxshi, ammo beodoblik qilib emas. Agar hamma o'qimishi yigitlar «botanik» nomi bilan mashhur bo'lsa, unda butun dunyo yigitlarining eng sarasi, mard va oliyjanobi ham aynan shu «botanik»lardir.

Bir guruh do'stlar orasida bema'nilik bilan nom qozongan yigitlarga shunday degim keliadi: «Qayerda, kim bilan bo'sang ham seni tarbiyalagan insonlarni hech qachon uyaltirib qo'yma!»

**ma'nosini
anglab yetgandek bo'ldim.
Guruhdoshim Sanjarni hamma yigitlar shunday nom**

**ekan...
Tamaki mahsulotining foydasidan ko'ra zarari ko'pligini hammamiz yaxshi**

**Mardon ZOKIROVA,
Angren axborot texnologiyalari va sanoat
kasb-hunar kolleji
3-bosqich o'quvchisi**

YANGI RUKN: ODOB DARSULARI

Hushtak chalish ko'proq bolalar, o'smirlarga xos bo'lgan «qiziqarli mashg'ulot». Lekin hushtak chalish qanchalar maroqli bo'lmasin, uni qayerda, qachon chalishni bilish kerak. Bo'lar-bo'lmasga, jamoat joylarida, kattalar davrasida, to'y-ma'rakalarda, ma'rifiy-madaniy uchrashuvlarda hushtak chalish aslo odobdan emas.

Ba'zi bolalar o'rtoqlarining nomlarini aytish o'rniga, hushtak chalib chiqardilar. Bu yaxshi emas. Ayrilmara esa tanaffuslarda qulogni qomatga keltirib, guruh bo'lib hushtak chaladilar. Aslida, bu shovqin nimaga va kimga kerak? Boshqa bir hushtakbozlar maktabda biror-bir sana munosabati bilan zalda yoki sinf xonasida yig'ilganlarning asablariiga tegadilar. Ular go'yo musobaqa o'ynayotgandek, bir-birlaridan o'tkazib, baland ovozlarda hushtakka erk beradilar. Zal hushtakbozlikka to'lib-toshadi. Hech narsani eshitib bo'lmaydi. Bu holni yaxshi odat deb hisoblaydiganlar katta xato qiladilar.

HUSH-TAK QACHON CHALINADI?

Hushtak asosan, maktablar o'tasida bo'ladigan sport o'yinlarida, masalan, tennis, boks, futbol, voleybol singari sport turlari bo'yicha o'tkaziladigan musobaqalar jarayonida o'z komandasini qo'llab-quvvatlash maqsadida chalinadi. Shunda ham baland ovozda emas, balki me'yorida chalining hushtak musobaqa qatnashchilarini g'alabaga ruhlantiradi.

Shuningdek, darslardan tashqari paytlarda, dalalarda mol-ko'ylarini boqayotgan, bog'lar va tomorqa yumushilarida o'z xohishlarini bilan ota-onalariga yordam berayotgan yosh do'stlarimiz zerikmasliklari uchun bemalol hushtak chalib yoki hushtakda biror kuyni xirgoyi qilib ishlasalar, bundan kayfiyatlar ko'tarildi...

Endi ba'zan qizlarning hushtak chalayotganiga nima deysiz? Bir o'qituvchining aytishicha, sinflarda o'g'il bolalardan ko'ra, hushtak chalidigan qizlarning ko'payib borayotgani tashvishli hol. Agar maqolani o'qigan qiz bolalardan biri: «Nega unda xonanda Ziyoda Qobulova hushtak chalib qo'shiq aytadi?», deb savol bersa, bu tabiiy, o'rinni

bo'ladi. Negaki, hushtak chalib yurish umuman millatimiz mentalitetiga aslo to'g'ri kelmaydi. O'zini o'zbekman deb hisoblagan odamga mutlaqo yarashmaydigan salbiy odat. Jamoat joylarida, ko'pchilik o'tasida hushtak chalish katta gunoh hisoblanadi. Biz taniqli va sevimli xonandamizga ana shu fikrlarni yana bir bor eslatib qo'ymoqchimiz.

Ashurali JO'RAYEV

Yana bir muammo: ba'zan boshqa uylar, mavzelarda turadigan bolalar qo'shni hovhilarga, mavzeler atrofiga o'matilgan o'rindiqlarga o'tirib, yarim tungacha baqir-chaqir qilganlari yetmagandek, odamlarning hushtak chalib uyqularini buzishlariga nima deysiz? Bunisi endi ortiqcha emasmi?

Bolaligimizda: «Hushtak chalma, uylga o'g'i rishadi», deb o'rgatish ed. Biz o'g'ridan qo'rqqananimiz uchun ham zinhor hushtak chalmasdik. Aslida, bu iboraning zamirida ham odob-axloq yotganligini keyin tushunganiz. Haqiqatan, uyda, kattalar, ota-onalar davrasida churilatib hushtak chalib yurganlari odob ko'chasidan o'tmagan va tarbiya ko'rмаган bolalar hisoblanadi.

Shunday ekan, ashaddiy hushtakboz bolalar har joyda «chur-chur»lab yurmasliklarini, atrofdagilarning asablarini buzmashliklarini va eng muhim, hushtak chalish odobini o'rganib olishlarini istardik.

Bilib qo'ying, qachon, qayerda va me'yorida hushtak chala bilish ham tarbiya hisoblanadi. Iloji bo'lsa, asabbuzar va bema'ni hushtakdan yiroq bo'ling.

Ashurali JO'RAYEV

Tahririyatdan: maqolada dolzarb mavzu qalamga olingan. Siz ham muallifning fikrlariga qo'shilasizmi yoki boshqacha mulohazadamisiz? Bu haqda tahriri-yatga yozib yuborishingizni so'raymiz.

Axloqli kishi hatto o'z hayotidan
ayrilgan taqdirida ham
do'stlari va Vatani uchun ko'p
ishlarni qiladi.

ARASTU

«SINFIMIZDA BUYUM YO'QOLDI» maqolasini o'qib...

Assalomu alaykum, «Tong yulduzi» ijodkorlari! Biz gazetaning har bir sonini mintazam kuzatib boramiz. Undagi maqolalarni qiziqish bilan o'qyimiz. Jumladan, gazetaning 2017-yil 20-noyabr sonida chop etilgan «Sinfimiza buyum yo'qoldi» maqolasi meni juda qattiq ta'sirlantirdi. Sinf rahbarimiz Sanobar opa Quryazova avvalgi sinfida bir o'quvchi o'rtoqining narsasini olgani, keyinchalik u to'g'ri yo'lda kirgan bo'lsa-da, sinfdoshlari biror buyum yo'qolsa, undan guman qilishini aytib berdilar. Shundan keyin o'g'irlik yomon odat ekanligini angladik.

O'g'irlikning katta-kichigi bo'lmaydi. Birovning narsasiga ko'z olaytirish, uning buyumiga ega chiqish, so'ramasdan olish eng yomon odat hisoblanadi. Ustozimiz, «Agar kim o'g'irlik qilsa, uyidan baraka ochadi», deb ko'p marta takrorlaganlar. O'quvchining bunday noma'qul ishga qo'l urishiga befarq qaramasligimiz, unga to'g'ri yo'lni ko'satishimiz lozim, deb o'layman.

Mohichehra ATABEKOVA, Dilmurod HASANOV,
Shahriyorda RUSTAMOVA,
Xorazm viloyati, Yangiariq tumanidagi
19-umumta'lum maktabining 4-«A» sinf o'quvchilari

Tahririyatdan: 2017-yilda bu sinf o'quvchilari juda faol bo'ldilar. Sinfda o'tkazilgan tadbirlar, maktabdagagi iqtidorli o'quvchilar haqidagi maqolalari gazetamiz sahifalarida yoritib borildi. Bu borada 19-umumta'lum maktabining bosholang'ich sinf o'qituvchisi Sanobar opa Quryazovaga o'z minnatdorchiligidimizni bildiramiz.

Bolalar, xorazmlik o'quvchilardan siz ham o'rnak oling. Gazetada chop etilayotgan maqolalar haqidagi fikr-mulohazalariningizni kutib qolamiz.

Aziz o'quvchilar! Sahifalarimizni yanada qiziqarli, mazmun-mundarijasini boyitish maqsadida gazetamizning o'tgan yilgi 42-sonica «Tong yulduzi» so'rovnomasini e'lon qilgan edik. O'tgan vaqt davomida siz zukko o'quvchilardan taklif va mulohazalar bitilgan juda ko'plab maktublar oldik va eng ma'qullarini chop etib bordik. 2018-yilda ham yangi-yangi takliflarining bitilgan maktublaringizni sahifalarimizda berib borishni niyat qilganmiz. So'rovnomada ishtiroy eting hamda takliflaringizni yuboring.

SO'ROVNOMAGA JAVOB YOZDIM

1. Men «Tong yulduzi» gazetasiga 2018-yil uchun birinchilardan obuna bo'ldim.

2. Menga gazetada berib borilayotgan she'r va hikoyalarni o'qish zavq bag'ishlaydi. O'laymanki, gazeta va jurnal mutolaa qilganlar hayot sinovlarida qynalmaydi va bu sinovlarni o'zining aql tafakkuri bilan yengib o'tadi.

Men gazetamda berilayotgan mulohazali, tahvilili, tanqidiy maqola hamda hikoyalarni katta qiziqish bilan o'qyman. Ma'mura G'ulomova tayyorlaydigan ingliz tili sahifasi orqali chet tili bo'yicha olgan bilimlarimi mustahkamlayman. Shuningdek, tengdoshlarimning ijodlarini doim kuzatib boraman. Kuzgi ta'tilda

buvim bilan poytaxtga sayohatga borganimda, y'z che'rlarim va maqolalarimni tahririyat xodimlariga ko'rsatdim. Ularning maslahatlariha amal qilib, o'zimni qiziqtirgan mavzularda maqolalar yozayman.

3. Muqaddas Islom dinining yosh avlod tarbiyasida tutgan o'miga doir maqolalar chop etilishini istardim. Yurtimizda yashab o'tgan hamda hozirgi kundagi diniy ulamolarimiz, ularning muqaddas Islom dinini targ'ib qilish yo'lidagi ibratli ishlari, yaratgan asarlari bilan tanishishni xohlayman.

Yog'utxon SODIQJONOVA,
Farg'on'a viloyati, Qo'qon
shahridagi 22-umumta'lum
maktabining 9-«V» sinf o'quvchisi

Bilim ham hunar ol,
qadrla uni,
Bilim ham, hunar ham,
qadrlar uni!

NILUFARGA «P» HARFI QOLDI

Nilufar maktabdan jig'ibiyron bo'lib qaytdi. Onasi ajablanib, undan so'radi:

— Senga nima bo'ldi, qizim, kim xafa qildi?

Yuragi to'lishib turgan Nilufar yig'lashga tushdi. Onasi battar xavotiriga tushdi:

— Ayt, nima bo'ldi?

— Ustozim Gulshoda Rajabova, — dedi ko'z yoshlarini to'xtatmay, — «Alifbe» bayramiga yodlagan she'r-larimni hammasini bolalarga bo'lib berdi. Menga bitta «P» harfi qoldi...

Onasi kulib dedi:

— Bolam, yuragimni yorib yuboray deding-ku! Shungayam yig'laysanmi? O'rtoqlarning ham sen kabi she'r yodlasa yomonmi?

— Men barcha harflarga bir o'zim she'r aytmoqchi edim, — dedi Nilufar tutoqib.

Chindan ham nabiram Nilufarga Ochil Tohirning «Harflar jamlanmasi» kitobini olib bergandim. Kitobning harflarga bag'ishlab bitilgan she'r-larini bir haftaga goldirmay yodlab chiqibdi. U «Alifbe» bayramiga barcha she'mi yolg'iz o'zim aytaman, deya o'ylagan

ekan. Shuning uchun yig'labdi.

Bolalikning beg'ubor dunyosida sayr etsak, mana shunga o'xshash ajabtovr voqealarga duch kela-veramiz. Nabiram Nilufar «Alifbe» bayramiga ko'proq she'r o'qisin, deb uning tilidan she'r yozdim:

**Harflarni o'rgandim,
«Alifbe» kitobidan.
Bilim olib ulg'aydim,
Ezgulik oftobidan.**

**Rahmat sizga, muallim,
Rahmat senga, kitobim.
Sen yo'limni yoritding,
Mening nurli oftobim.**

**Bayram zavqi dilimga,
Soldi quvonch, hayajon.
Yo'limga gul to'shaydi,
Ona yurt O'zbekiston!**

**Nilufar
MIRZAYEVA,
Sariosiyo
tumanidagi
7-umumta'l'm
mabitining
1-sinf
o'quvchisi**

Endi nabiram faqat «P» harfigagini emas, balki «Alifbe» bayramiga bag'ishlab she'r ham o'qiydigan bo'ldi.

Nilufar, nima bo'lganda ham yig'lamay, dunyoning bor she'r-larini yoddayer. Bir kun yuksak cho'qqilarga chiqib, butun borliqqa she'r o'qisang, ajabmas...

AXTAMQULI

KERAKLI KITOB

Xo'p ajib zamonda yashayotirmiz: to'rt tarafimiz mo'jizalarga to'la...
Biz teng avlod odamlari bolaligida o'qigan ertaklar va o'sha ertaklardagi sirli-sehrli hodisotlarning aksariyati allaqachonlar chinga aylanib ketdi; ketdigina emas, hatto ertaklarni lol qiluvchi haqiqatlar paydo bo'ldiki, hayratdan yoqa ushlaymiz: internet, kompyuter olami, telefondagi qitmir o'ynilar... ayniqsa, kelajak egalari bo'lmish yosh avlodni o'rginchak to'riday o'rak, chirmab borayotir. Soatlab kompyuteriga termilib kerak-nokerak voqealar girdobiga cho'mib o'tirgувчи bolalarga qarab turib quvonishniyam, tashvishlanishniyam bilolmay qoladi, gohida kishi. To'g'ri, bugun bolamni AKT, ya'nikim, axborot texnologiyalaridan ayricha holatda o'stiraman, deyish manqurtlik.

Obid ko'p qavatlari uylarning uchinchi qavatida yashaydi. Chor tomonga yelib-yugurayotgan odamlar, turfa xil daraxtlar, osmono'par binolar uning diqqatini tortmaydi. U texnikaga shunchalik qiziqadi, telefon, kompyuterlarni osongina dasturlay oladi. Faqat bitta qusuri bor. Ovqatlanayotganda ham, uvlashidan oldin ham shapaloqdek telefonidan ko'zini uzolmaydi. Ba'zi bolalarga o'xshab xiyobon, istirohat bog'i, kinolarga bormaydi. Kitob o'qimaydi. Bilgani faqat internet. Unga faqat telefon bo'lsa bas, butun dunyonni unutadi. Onasi do'konga chiqarsa ham yo'l-yo'lakay bu matohdan ko'zini uzmaydi. Shifokor ko'zoynak taqishni, telefon, kompyuterdan vaqtinchalik uzoqroq bo'lishni maslahat berdi.

Shundan keyin otasi Mu-zaffar aka ularni berkitib tashladi. Dadasidan xafa bo'lgan Obid hech kim bilan gaplashmay qo'ydi. Qovoq-tumshuq qilib ovqat yemaydi. Onasi Navbahorning qistovi bilan naridan-beri ovqatlanadi.

Obid yana bir yangi odat chiqardi. U ovloq joydag'i internet-kafeni topib, o'sha

yerda kechgacha kompyuter o'ynaydigan bo'ldi. Ota-na xunob, farzandining qayerdaligini bilishmaydi. Qidirishadi. Topisholmaydi.

Bir kuni internet-kafe egasi Obidning nimjon jussasiga, so'lg'in ko'zlariga qarab, unga rahmi keldi.

Kompyuterini o'chirib, Obidni

— Navbahor opa, meni ma'zur tutasiz, lekin Obidni shifokor ko'rigidan o'tkazing, — dedi.

Onasi Obidni quchoqlab, yelkasini, boshlarini siladi:

— Xafa bo'lima, o'g'lim. Dadangha aytaman, telefo-

Kech kirib, otasi ishshan qaytdi. Hamma stol atrofida yig'ildi. Navbahor odob bilan turmush ortog'iga choy uzatarkan:

— Dadasi, Obidjonning telefonini va kompyuterini qaytarib bering. O'ksib, kasal bo'lib qoldi.

Otasi bir ayoliga, bir

emasmi? O'zimizda ham ayb bor. Qo'liga telefon emas, kitob tutqazishimiz kerak edi. Yaxshisi, ertaga Obidni do'xtirga olib boramiz.

Shu topda qizi Nargiza gapga aralashdi:

— Dada, dada, maktabda akamni «Telefon jinnisi», deyishadi.

Obid singlisiga yovqarash qildi.

— Vey, sen jim bo'lgin!

* * *

Shifoxonada odam gav-jum. Kimdir farzandini, yana kimdir onasini yetakланган.

Shifokor Obidning yurak urushini, nafas olishini yax-shilab tekshirdi. Nursiz ko'zlariga qarab, achinib, boshini sarak-sarak qildi:

— O'g'lingizda kamqonlik, toliqish bor. Maslahatim, davolanishdan so'ng, toza havoda, tabiat qo'yinda dam olsin.

Ota-ona Obidni qo'li dan ushlagancha kayfiyatiga do'xtirga qaradi:

— Tog'da biroz dam olib kelsa, qanday bo'larkin?

— Faqat telefonsiz borsin, — dedi do'xtir. Toza havoda shifo topsa, ajabmas.

Mirzapo'lat TOSHPO'LATOV

SIRLI SIRTMOQ

(MO'JIZA+ JODU+ SEHR+ TUZOQ)

yoniga chaqirdi.

— Uka, kasalga o'xshaysan, yaxshisi, shifokorga bor. Bor, ketaqol. Men ham ketaman, senga o'xshagan adashgan bolalarni ko'rib, qiyalib ketdim.

Obidning jahli chiqib, tashqariga otildi. Uya borsa, o'qituvchisi onasi bilan gaplashib o'tirgan ekan. Onasi o'g'lini ko'rib:

— Qayerlarda yuribsan? Darsing tugaganiga ancha bo'libdi-ku, — dedi jahli bilan.

O'qituvchi o'rnidan turar ekan:

ningni qaytarib beradi. Faqat bir shartim bor: yaxshi o'qysan, darslaringni goldirmaysan.

o'g'liga qaradi:

— O'g'lingni kasal qilgan shu kompyuter bilan telefon

Inson hayotining eng beg'ubor damlari bolalik chog'lariiga to'g'ri keladi.
Ana shu betashvish, quvonch-u shodliklarga boy damlarni mazmunli tashkillashtirishda maktabgacha ta'lrim muassasalarining o'rni katta.

BOLALIKKA SAYOHAT

Poytaxtimizning Yunusobod tumanida joylashgan 414-maktabgacha ta'lrim muassasasi bolajonlarning sevimli maskaniga aylangan. To'liq ta'mirdan chiqqan muassasa o'yinchoqlar uchun yangi shkaflar, metodik qo'llanmalar uchun

javonlar bilan jihozlandi.

Eng quvonarlisi, muassasadagi issiqlik tizimi o'tgan yil kuz mavsumida to'liq almashtirildi. O'lkamizda qish mavsumi bo'lishiga qaramay, endi tarbiyachilar o'yin-mashg'ulotlарini issiqqina xonalarda tashkillashtirishadi.

Muassasada ayni kunda badiiy gimnastika, raqs va musiqa, rus tili, shashka va rasm yo'nalişlari bo'yicha to'garaklar faoliyat yuritmoqda. Bayram dasturlarida bolajonlar to'garaklarda o'rgangan bilim va ko'nikmalarini ota-onalar va mehmonlar oldida namoyish etishadi. Shuningdek, kichkintoylar hududda joylashgan «Matonat» mahalla fuqarolar yig'indida o'tkaziladigan bayram tadbirlarining doimiy ishtirokchilaridir.

Bolajonlar qo'liga kiritayotgan yutuqlar ham talaygina. Ular o'tgan yil tuman maktabgacha

ta'lrim muassasalari tarbiyalanuvchilari o'rtasida o'tkazilgan «Oltin Humo» festivalida rasmlar ko'rgazmasi bilan qatnashib, faol ishtiroti uchun faxriy yorliq bilan taqdirlandi.

Ha, aytmoqchi, yo'l patrul xizmati xodimlari doimiy ravishda bolajonlar bilan uchrashuvlar o'tkazishadi ya vo'l harakati qoidalari yuzasidan amalii mashg'ulotlar uysushtiradi.

Nurbek QIDIRALIYEV

MY COUNTRY - MY PRIDE (Mening yurtim – mening faxrim)

Motherland... It is sacred and incomparable soil. Its peace and independence are the greatest wealth. Homeland is a heritage of the past. We are living to enjoy the peace on days in payment for wrestling and courage of forefathers. Brilliant future is developing of Motherland under the open sky living in freedom. Today, we are happy children of the country which has great future that influential people lived like Amir Temur, Jaloliddin Manguberdi, Ibn Sina, Alisher Navoi. It is my country and my pride. I live on soil of Motherland which is unique, not similar, and alone among the world. I can say this word with pride "We will be your devoted, Uzbekistan!" The day of defenders of Motherland is the great state holiday and it is observed in broad and spectacular way. Because initially every man is the defender of his home and Motherland.

Dinora BEGDULLAYEVA,
the pupil of lyceum under Karakalpak State University

Lesson 2

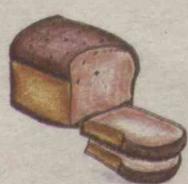
HOW MANY WORDS CAN YOU FIND? (Qancha so'zlar topa olasiz?)

E	M	A	P	P	E	Z
C	O	M	F	O	R	T
T	O	G	O	K	I	O
K	N	H	T	F	S	P
Q	S	F	E	E	E	P
O	U	D	V	L	J	W
L	N	E	E	W	d	B
E	G	W	R	A	N	D

IMPROVE YOUR ENGLISH

1. A loaf of bread.

2. A piece of paper.

3. A bunch of banana.

4. A bunch of grapes.

5. A piece of advice.

6. A can of Sprite.

7. A bowl of soup.

8. A tub of margarine.

9. A carton of milk.

10. A kilo of sugar.

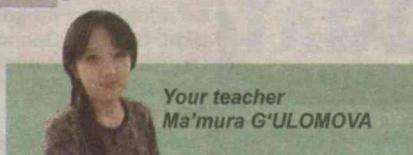
Now, try to make up the sentences.

Dinora ABDULLAJONOVA

Painter: Yaqubbek HALMEROV

S---
O---
L---
D-----
E---
R---

Your teacher
Ma'mura G'ULOMOVA

*Yaxshi va yomon xulqning hammasi sharoit,
tarbiya, odatlanish natijasida vujudga keladi.
Yaxshi xulqqa ham odat tufayli erishiladi.*

Ibn SINO

BAYROG'IM SEN O'ZBEKNING ORI!

Hilpirayver, to'xtama hech ham,
Sensan axir yurt iftixori.
O'zingsan-ku, bizning ilk qadam,
Bayrog'im sen o'zbekning ori.

Yetti asrkim porlaysan hali,
Temur qo'ygan qizil mash'alı.
E'zozlaydi har o'g'il-qizing,
Ximolayda ham bordir izing.

Qizil qonim senda mujassam,
Tasviringda bor osmonim ham.
Tinchlik ramzi o'ttada oppoq,
Janubda-ku yam-yashil o'tloq.

Ta'rifingni kam aytdim bilmam,
Tasviringga yetmasmi so'zim.
Aytar so'zim butun bir olam,
Kerak bo'lsa asray bir o'zim.

She'rim oxir shuni aytaman,
Sensan axir yurt iftixori.
Yuksaklarga tutib qaytaman,
Bayrog'im sen o'zbekning ori.

Sevarbek ELBOYEV,
Toshkent shahar, Yakkasaroy tumanidagi
118-umumta'l'm maktabining 7-«B» sinf
o'quvchisi

U OLAMDA BETAKROR

Bir hovuch tuprog'ing ham,
Giyoh-u yaprog'ing ham.
So'lim go'sha bog'ing ham,
Tabarruk bizga har dam.

Kechalari tinch tuning,
Sababi nedur buning?!
Erkin, olob chamanim,
O'zbekiston Vatanim.

Bosgan qadaming mag'rur,
Ko'ksimda baland g'urur.
O'zbekiston noming bor,
U olamda betakror.

Mohinur DEHQONOVA,
Farg'ona viloyati, Beshariq tumanidagi 27-umumta'l'm maktabining
9-«A» sinf o'quvchisi

QUYOSH

Ulashedan bizga nur,
Olamiz sendan surur.
Sening tanho nuringdan,
Ko'karadi bog'-u gul.
Saxiyliging tengsizdir,
Bizlar yashayapmiz hur.

Sultonbek HOTAMOV,
Jizzax viloyati, G'allaorol tumanidagi
29-umumta'l'm maktabining 2-sinf o'quvchisi

«NABIRAMGA MAKTUBLAR» TURKUMIDAN

(Davomi. Boshi o'tgan sonda)

Aziz nabiraginam! Tinib-tinchimasim. Men seni danganalikda ayblay olmayman. Lekin judayam mehnatsevar ham deya olmayman. Sen biror ishga unnalsang, ko'pincha ishning ko'zini bilmaysan. Bu tabiiy hol. Chunki senda hali tajriba yo'q-da. Ishning ko'zi degani nima degani, hech jahonda ishning ham ko'zi bo'ladi, dersan? Bo'ladi, bo'ganda qandoq. Odatda ishning ko'zi uyquda bo'ladi. Uning ko'zini – g'aflatdagi ko'zini ochish kerak. Ko'zi charaqlab, chiroyli ochilsagina ish bajarilgan bo'ladi.

Mana, men senga yaqinda bo'yog'i o'chib ketgan eshikni bo'yashni ko'rsatdim. Oldin cho'tkani bo'yoq tekkizib, shoshmasdan eshikka ko'ndalangiga yurgazib chiqidi. Keyin cho'tkani uzunasiga yurgazdim. Davom ettil, deb cho'tkani qo'llingga berdim. Sen nima qilding? Cho'tkani

qo'llimdan olib, xuddi bunaqa ishlarni ilgari qilib yurgan-dek shoshib ishga kirishib ketding. Bu ish senga juda qiziq

oldi. Bo'yoq tekkan joylar yaraqlab ketmadni. Xuddi yamoq tush-gandek bo'lib qoldi. Xo'sh, bu yerda qanday xatoga yo'l qo'yding? Avvalo, men cho'tkani seklinlik, mu-loyimlik bilan yurgazayot-ganimga e'tibor qilmading, bolalik qilib, shoshilding. Buni o'miga:

«Doda-jon, nima-ga cho'tkani oldin ko'ndalan-giga, keyin uzunasiga yurgazdin-giz?» deb turuladi. Men atay-lab indamay kuzatib turdim. Oqibat shu bo'ldiki, ishing ko'zi ochilmadi. Uyqusiraganicha so'rashing kerak edi. Ha, shunday deyishingni kutdim. So'raganingda,

men: «Bo'yoqni ko'ndalangiga yurgazsang, bo'yoq eshikka yaxshilab o'nashib oladi, keyin cho'tkani uzunasiga yurgazganingda, eshik bo'yoqni kam yeydi va silliq bo'lib chiqadi», degan bo'lardim.

Shuning uchun kattalar ish buyur-ganda avvalo, xayolingni yig'ib ol, ularning ko'zlariga qara, keyin so'zlarini diqqat bilan eshit. Bilmagan narsangni so'ra, so'rashdan uyalma. So'rash hamisha bolajonlarning haqqi. Biz javob berishga burch-limiz. Kattalar biron ish bilan band bo'lsalar-u, sening domardinga muhtoj bo'lmasalar ham, ularga salom ber-da, ishlarini diqqat bilan kuzat. Shunday kuzatginki, xoti-rangda mahkam o'nashib qolsin. Shunchaki tomoshabin bo'Ima. Bu dunyo tomoshaxona emas, o'rgan-ish, o'rganganlariga amal qilishdir.

(Davomi bor)

BEG'UBOR OLAM

Bolalikdek beg'ubor dunyo,
Bola erur olam surati.
Bir-biri deb yaralgan go'yo,
Olam erur bola siyrati.

Qaysi yurting yurtboshisi, rost,
Bolam, deydi elning bolasin.
E'zozlaydi ko'targancha dast,
Quchib go'yo tog'ning lolasin.

Faqatgina O'zbekistonda,
Kuzatilar shundayin holat.
Bolalarga duch kelganida,
Yurt rahbari zavqlanar bot-bot.

Bolajonlik fazilatlari,
Shu'lkaga juda tushgan xos.
Bunday go'zal qadriyatlni,
Qadrlaydi jahon o'zga mos.

Dunyo xalqi, g'aflatdan qoching,
Yaxshi aylang barcha niyatni.
Bola kabi olamga soching,
Musaffolik, samimiyatni.

KENGURU

Qorningdag'i to'rxaltadan olib joy,
Dilband yashar qo'shilishib o'zingga.
Yer-u ko'kka ishonmassan hoynahoy,
Jondan aziz ko'rinar u ko'zingga.

Qani edi dunyodagi bor jonzot,
Bu sehrni yuragiga joylasa.
Qani edi barcha tirik mavjudot,
Farzandiga sendek mehr boylasa.

GURLANLIK MOHINUR

O'tgan oyning 24 - 25-dekabr kunlari poytaxtimiz Toshkent shahrida O'zbekiston, Qozog'iston, Qirg'iziston, Eron, Tojikiston va Turkmaniston davlatlari sportchilari o'rtasida karate bo'yicha Markaziy Osiyo championati bo'lib o'tdi.

– O'zbekiston bayrog'i baland ko'tarilganda, dilimda Vatanga bo'lgan iftixor tuyg'usi jo'sh urdi, – deydi sportchi. – Musobaqa bananaosha ko'plab do'stlar orttirdim. Muvaffaqiyatlarga erishishimda barcha ustozlar qatori murabbiylarim Hakim Fatxutdinov va Xo'jamqul Xo'jaqulovning o'mi katta bo'ldi.

Mohinur 4 karra O'zbekiston championi, 3 karra jahon kubogi va championati hamda Osiyo birinchiligi sovindori bo'lgan. Yosh, intiluvchan, shijoatkor, bilingma chanqoq sportchimiz kelajakda Olimpiada musobaqlarida birinchilikni qo'lga kiritib, mamlakatimiz sharafini munosib himoya qilishni maqsad qilgan. Biz Mohinurga orzulari ushalihsiga tilakdoshmiz.

Shukrulla G'ULOMOV

ERISHILGAN MUVAFFAQIYATLAR – O'ZIMIZNIKI!

Angrenlik o'quvchilar ta'lim-tarbiya va sport sohasidagi yutuqlari bilan har qancha faxrlansa arziyi. Qo'lga kiritilayotgan yuksak natijalar bu manzilda tajribali ustoz-murabbiylarning ko'pligidan dalolatdir. Angren shahri ta'lim sohasi yo'nalishi bo'yicha respublika miqyosida 26 reyting yo'nalishida 1-o'rinda ekanligi ham e'tiborga loyiq.

Raqamlarga murojaat etadigan bo'lsak, 2017-yilda o'quvchilarning 48 nafari respublika fan olimpiadasi viloyat bosqichida ishtirok etib, ulardan 16 nafari faxrlı 1-, Olimpiadaning yakuniy natijalariga ko'ra, Angren shahri respublikada 1-o'rinni egalladi. Shuningdek, «Bilimlar bellashuviga»da besh nafar o'quvchi sovindor bo'ldi. «Jaholatga qarshima'rifat» respublika ko'rik-tanlovida 43-umumta'lim maktabining 10-sinf o'quvchisi Pokiza Nasibaliyeva g'oliblikni qo'lga kiritdi.

Angren shahri o'quvchi-yoshlari sport musobaqlarida ham munosib o'rirlarni egallamoqda. Jumladan, M. Abdulazimova, Z. Murodaliyeva, B. Mukumxonov, B. Miryusupov, F. Murodaliyeva, D. Qodirqulova, G. Mirzaliyev erishgan yutuqlar maqtovga loyiq.

Shuningdek, Angren shahar 12-umumta'lim maktabining 10-«A» sinf o'quvchisi Umid Abduraimov sportning yengil atletika turi bo'yicha Buxoro shahrida o'tkazilgan mamlakat championatida 1-o'rinni egallab, Qirg'izistonning Bishkek shahrida bo'lib o'tgan xalqaro musobaqada uzunlikka hamda balandlikka sarkashda 3-o'rinni qo'lga kiritdi.

– Erishilgan har bir muvaffaqiyat – o'zimiznik! Bu esa barcha ham-shaharlarimiz ko'nglini g'urur va iftixorga to'ldiradi, – deydi shahar xalq ta'limi bo'limi mudiri Sherzod Mirzakarimov. – Yuksak natijalarni saqlab qolish va mustahkamlash biz pedagoglar zimmasiga tinmay izlanish, ilg'or tajribalarni ommalashtirish mas'uliyatini yuklaydi.

M. ALIMOV

G'ayrating
qanotiningdur.

Jaloliddin RUMIY

GANDBOLCHILARI MIZ G'OLIB BO'LDI

Sport insonnинг ham jismonan, ham ma'nан barkamol shaxs bo'lib kamolga yetishida muhim o'rин tutadi.

Musobaqada Xo'rzm viloyati, Gurlan tumanidagi 5-umumta'lim maktabining 9-sinf o'quvchisi Mohinur Miskinova ham muvaffaqiyatlari ishtirok etdi. U turnirning ja'moa kumite bahslerida 47 kg vaznda 2-o'rinni egalladi. Shu bois, yurtimizda kamol topayotgan yosh avlod o'rtasida sog'lom turmush tarzini qaror topotirish, ular iste'dodini sport orqali ro'yobga chiqarish borasida qator ibratli ishlar amalga oshirilmoqda. Mamlakatimizning chekka-chekka hududlarida zamonaviy sport inshootlari, o'yingohlar, suzish havzalari barpo etilib, zarur inventarlar bilan jihozlanayotir. Ayniqsa, farzandlarimiz orasida gandbol sport turining ommalashib borayotgani yangi-yangi nomlar kashf etilishiga turki bo'lmoxda.

Kuni kecha Singapurda yosh o'g'il-qizlar o'rtasida gandbol bo'yicha 5-Janubi-Sharqi Osiyo championati o'tkazildi. Ushbu nufuzli musobaqada O'zbekiston, Singapur, Xitoy, Xitoy Taypeyi, Yaponiya, Janubiy Koreya va Makao terma jamoalar qolimiz uchun o'zarbo bellashdi.

Aytish kerakki, o'g'il bolalar o'rtasidagi bahslerda mamlakatimiz sharafini himoya qilgan gandbolchilarimiz ajoyib o'yinlari bilan muxlislar olqishiga sazovor bo'ldi. Yakunda atletlarimiz barcha raqiblarini ortda qoldirgan holda oltin medalga sazovor bo'ldi.

Shuningdek, qizlar terma jamaamiz turnirda munosib ishtirok etdi. Ular finalga qadar bo'lgan yo'lni muvaffaqiyati bosib o'tib, yakunda kumush medal bilan taqdirlandi.

Sa'dullo TURSINOV

NAMANGANLIK CHAMPIONLAR

Bugungi kunda Namangan viloyatining Pop tumanida 16 356 nafar o'quvchi muntazam ravishda sportning futbol, qo'l to'pi, basketbol, voleybol, yengil atletika, stol tennisi, minifutbol, shaxmat-shashka, badiiy gimnastika, kurash, belbog'li kurash, dzyudo, erkin kurash, armrestling, taekvando, boks turlari bo'yicha shug'ullanib kelishmoqda. Sportchi-o'quvchilarning erishayotgan muvaffaqiyatlari maqtasa arzigulik.

Jumladan, tumanning 4-umumta'lim maktabida tahsil oluvchi aka-uka Shahzodbek, Sherzodbek va Bekzodbek Arslonovlar o'z iste'dodlari bilan «Indigo» qobiliyatli bolarlar Respublika tanlovida ishtirok etib, 2-o'rinni qo'lga kiritishdi.

Xuddi shu maktabning 9-sinf o'quvchisi Barno bo'lib o'tadigan Olimpiada saralash bosqichida ishtirok etadi.

2017-yil 10-13-noyabr kunlari Qashqadaryo viloyatining Chiroqchi tumanida belbog'li kurash bo'yicha 2004-2005-yillarda tug'ilgan o'g'il va qiz bolalar o'rtasida bo'lib o'tgan O'zbekiston championatida 34-umumta'lim maktabi o'quvchisi Jasmina Sodiqova 40 kg vazn toifasida 1-o'rinc, 23-umumta'lim maktabidan Sherzod Jo'rayev o'z vazn toifasida 1-, 1-umumta'lim maktabi o'quvchisi Asomiddin Zokirjonov 3-o'rinni qo'lga kiritdi.

Shuningdek, 2017-yil 16-19-noyabr kunlari Jizzax shahrida 1999-2001-yillarda tug'ilgan o'smirlar va qizlar o'rtasida belbog'li kurash bo'yicha O'zbekiston championatida 67-umumta'lim maktabi o'quvchisi Ahmed Umrzoqov 1-o'rinni egalladi.

N. JAVHAROVA

KROSSVORD

Krossvord so'zlari yetti harfli bo'lib, kataklarda berilgan so'zlarning sinonimini yozing.

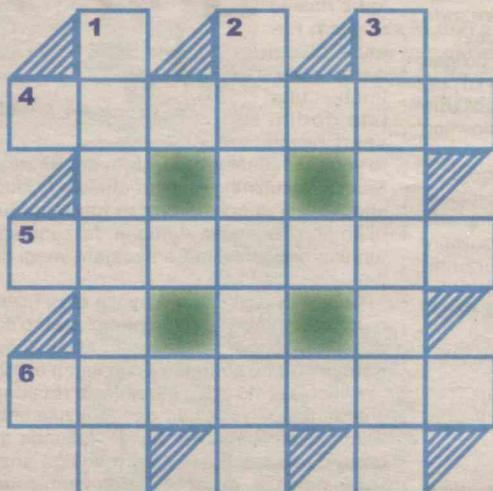
Bo'yiga: 1. Jumladan. 2. Donishmandlik. 3. Sochpopuk.

Eniga: 4. Bir xil. 5. Nazonat. 6. Qanchalik.

Anvar Mirzayev serqirra ijodkorlardan. U bolalarga qunnoq she'rlar, topishmog'-u tez aytishlar, krossvordlar tuzishni yoqtiradi. U ijodini maktabda o'qib yurgan kezlaridan, qo'lingizdag'i gazetaga kichik xabarlar, topishmoqlar yo'llab turishdan boshlagan.

Anvar Mirzazodaning boshqotirmalar, krossvordlar tuzishni san'at darajasiga ko'tarishda o'ziga yarasha hissasi bor. Hamkasbimizni qutlug' 70 yoshni qarshilayotgani bilan muborakbod etamiz. Unga uzoq umr, ijodiy barkamollik tilaymiz.

Foziljon ORIPOV

Tuzuvchi: Anvar MIRZAZODA

BO'SH O'TIRMAY, BOSH QOTIR!

«ONA VATAN POSBONLARI» TOPQIRLIK MASHQLARI

KRIPTOGRAMMA Chizmaning tomonlardagi raqamlarda «O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasining «Fuqarolaming burchlari» bobida qayd etilgan so'zlar yashiringan. Uni quyidagi kalit so'zlar javoblari orqali biliib oling.

Davlat ramzi – 19, 3, 17, 10, 1, 20, 3.

Oly qo'mondonlik tarkibiga berilgan harbiy unvon – 23, 8, 6, 8, 5, 3, 12.

Harbiy okrug joylashgan Vatanimizning eng janubiy shahri – 18, 5, 19, 1, 14.

Harbiy qismalarni boshqaruvchi asosiy organ – 21, 15, 3, 2.

Harbiylarning muntazam qatori – 4, 3, 22.

Harbiy mashq, qullar sinovi o'tkazish maydoni – 16, 7, 12, 1, 23, 7, 6.

Miliqning barcha qismlarini tutib turuvchi va otish oldidan yelkaga tirab turiladigan qismi 18, 13, 6, 17, 7, 18.

Jismoni energiya, quvvat – 9, 11, 24.

KROSSVORD Diagonal bo'yicha o'ngga: 1. Yirik harbiy qism yoki qo'shin boshlig'i.

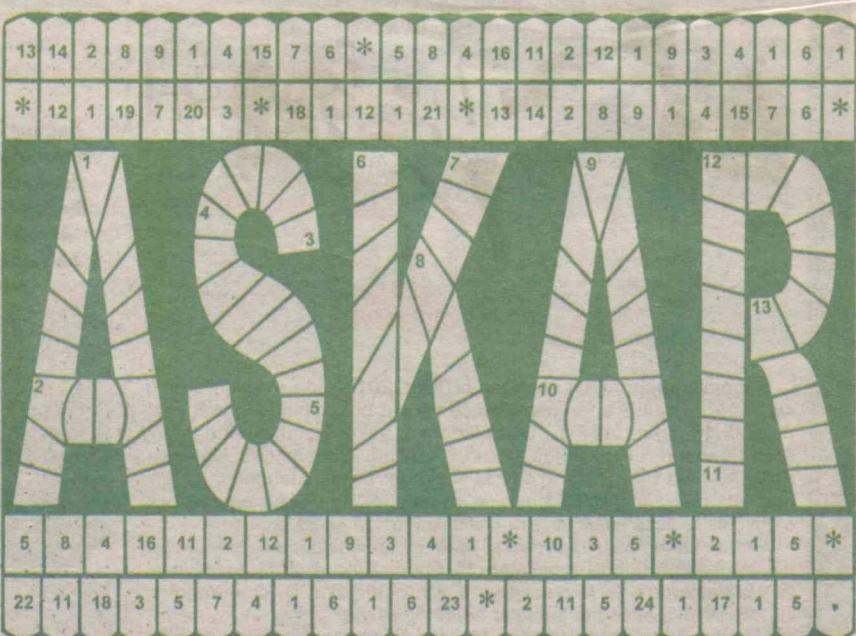
8. Davlatning barcha qurolligi kuchlari majmui. 9. Dushman dan saqlanish uchun bunyod etilgan mustahkam mudofaa vositalari majmui.

Diagonal bo'yicha chappa: 1. Shijoati, dovyarakligi, botirligi bilan shuhrat qozongan, mardlik ko'rsatib, o'zini tanitgan inson. 7. Jangda qozonilgan muvaffaqiyat, zafar. 9. Yuqori darajadagi ijodiy qobiliyat, layoqat.

Eniga: 2. Maqoldan: «...maydonda sinaladi». 10. Avtomat qurolning patron joylashadigan aylana shaklidagi o'qdoni.

Bo'yiga: 6. Harbiy maktab o'quvchisi.

Harflar bo'yicha «zanjir holida: 3. Harbiy mahoratni egallash maqsadida bajariladigan sinov, tayyorgarlik mashg'uloti. 4. Askarning sodiqlik haqidagi rasmiy va'dasi. 5. O'zaro yaqin bo'lgan, o'rtoq kishi. 11. Dushman dan saqlanish, himoya qilish uchun zarur vosita va choralar majmui. 12. Davlatning harbiy kuchlari uchun qurol-aslasla ishlab chiqarish korxonasi. 13. To'p, zambarak stvoli o'rnatalgan dastgoh.

Tuzuvchi: Kamola TOSHxo'JAYEVA

8-yanvar 2018

8

Muassis:

O'zbekiston Respublikasi
Xalq ta'limi vazirligi

Bosh muharrir
Feruza ADILOVA

Gazeta O'zbekiston
Matbuot va axborot agentligida
0208-raqam bilan 2007-yil
2-fevralda ro'yxatdan
otgan.

TAHIR HAY'ATI:
Qahramon QURONBOYEV,
Dilshod KENJAYEV,
Alisher SADULLAYEV,
Laziz TANGRIYEV,
Murtaza SULTONOV,
Feruza JALILOVA,
Ashurali JORAYEV
(Bosh muharrir o'rinnasobi),
Feruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

Navbatchi muharrir
Nodira NAZAROVA
Rassom
Feruzbek KAMOL o'g'li
Sahifalovchi-dizayner
Shaxobiddin
MAXMADIYEV
Fotomuxbir
Zubayda
HAMIDULLAYEVA

«O'zbekiston» NMU
bosmaxonasida chop etildi.
Manzilimiz va bosmaxona
manzili:
Toshkent shahri,
Navoij ko'chasi, 30-uy.
Indeks: 100011.
Obuna indeksi: 198.
e-mail: info@tongyulduzi.uz
www.tongyulduzi.uz
Adadi – 66009
Buyurtma – V 848

Tahririyatga kelgan barcha
qo'lyozmalar tahrir qilinadi,
mualliflarga qaytarilaydi.
Shakli A-3, 2 bosma taboq.
Bahosi kelishilgan narxda.
Gazeta haftaning dushanba kuni chop etiladi.
Topshirish vaqt – 18:00
Topshirildi – 18:00
Tel./faks:
(9981) 244-63-08